

Ilmasto- ja energiaohjelman teemat

1. Energiantuotanto ja -kulutus

Energiantuotanto ja -kulutus ovat kasvihuonekaasupäästöiltään merkittävän sektori Päijät-Hämeessä. Sähkön- ja lämmöntuotannossa siirrytään fossiilisten polttoaineiden käytöstä kohti uusiutuvia energiamuotoja kuten tuulivoimaa, bioenergiaa, kiinteistökohtaista lämmöntuotantoa ja aurinkoenergiaa. Kunnat voivat vaikuttaa energiamuotojen valintaan mm. omistajaohjauksella. Maakuntakaavalla voidaan puolestaan vaikuttaa esimerkiksi tuulivoimatuotannolle varattujen alueiden määrään maakunnassa. Energiankulutusta vähennetään erilaisilla toimenpiteillä niin kuntien, yritysten kuin maakunnan asukkaiden toimesta.

2. Liikenne ja maankäyttö

Liikenteen päästöjä voidaan karsia vähentämällä liikkumista ja suosimalla vähäpäästöisiä liikkumismuotoja kuten pyöräilyä ja kävelyä. Joukkoliikenteen suosiota edistetään niillä alueilla, joissa joukkoliikenteen käyttöön on riittävät edellytykset. Liikenteen määrään ja energiankäyttöön vaikutetaan mm. kaavoituksella, joukkoliikennepolitiikalla, ajoneuvoteknologioiden valinnalla ja yksittäisistä tiehankkeista päätettäessä.

3. Maa- ja metsätalous

Maatalouden päästöjä voidaan vähentää maatilojen energiatehokkuutta parantamalla ja maatilojen omilla energiantuotantoratkaisuilla. Päästöjä syntyy myös mm. typpilannoituksen käytöstä ja märehijöiden ruoansulatuksesta. Päästövähennyksiä saavutetaan esimerkiksi vähentämällä lannoitusta ja kehittämällä ruokintamenetelmiä. Metsät puolestaan toimivat ilmastonmuutosta hillitsevinä hiilinieluinä ja niistä saadaan raaka-aineita bioenergian tuotantoon. Ilmastonmuutoksen hillinnän kannalta bioenergian tuotannossa on tärkeää suosia nopeakasvuista biomassaa. Talousmetsien energiahyödyntämisessä täytyy myös turvata metsien kasvun jatkuvuus.

4. Teollisuus

Teollisuus käyttää lähes kolmasosan Päijät-Hämeessä kulutetusta energiasta. Teollisuuden päästöjä tarkasteltaessa kiinnitetään huomiota tuotannon yksikköpäästöihin, eli tuotannon määrään suhteutettuihin päästöihin. Kokonaispäästöjä ei siis vähennetä siirtämällä tuotantoa Päijät-Hämeen ulkopuolelle. Päijät-Hämeen yritykset voivat edistää päästöjen vähentämistä maakunnan ulkopuolellakin viemällä sinne ilmastoystävällisiä tuotteita tai palveluja, jos ne korvaavat perinteisiä tuotteita ja palveluita.

5. Yksilönvalinnat

Maakunnan asukkaat voivat vähentää kasvihuonekaasupäästöjä vähentämällä kulutusta ja suosimalla ilmastoystävällisiä tuotteita ja palveluita. Asukkaat voivat myös vaikuttaa äänestäjänä kunnallisvaaleissa, poliittiseen keskusteluun tai toimintaan osallistumalla ja toimimalla erilaisissa yhteisöissä. Julkiset organisaatiot ja yritykset voivat edistää ihmisten ilmastoystävällisiä valintoja tekemällä ne mahdollisimman helpoiksi, hyväksyttäväksi ja edullisiksi.

Päijät-Hämeen ilmasto- ja energiaohjelman valmisteluun liittyviä ehdotuksia, kommentteja tai kysymyksiä voi esittää Päijät-Hämeen liiton Tapio Ojaselle.

Kaikki palaute on tervetullutta!

PÄIJÄT-HÄMEEN LIITTO

PAKETTI – Kuntien palvelurakenteiden kehittämisprojekti

TAPIO OJANEN

Projektisuunnittelija

Puh. 044 371 9459

tapio.ojanen@paijat-hame.fi

Hämeenkatu 9, PL 50

15111 LAHTI

Lisätietoja Ilmasto- ja energiaohjelmasta löytyy osoitteesta: http://www.paijat-hame.fi/fi/paketti/paketti_projekti/osahankkeet/ilmasto-ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2007–2013

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto

Päijät-Hämeen
ilmasto- ja
energiaohjelma

Päijät-Hämeen ilmasto ja energiaohjelma

Päijät-Hämeen maakunnallisen Ilmasto- ja energiaohjelman laadinta aloitettiin huhtikuussa 2010. Ohjelman on määrä valmistua syksyllä 2011.

Päijät-Hämeen maakuntavaltuusto on muodostanut poliittisen tahdon 70 prosentin kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistavoitteesta vuodelle 2035. Vertailutietona käytetään vuoden 2008 päästötasoa. Päästöt lasketaan kulutusperusteisesti ja asukaslukuun suhteutettuna. Tavoitteen saavuttaminen edellyttää siirtymistä uusiutuviin energiamuotoihin maakunnan perusenergiatuotannossa. Myös sähkön ja lämmön kulutusta sekä liikenteen energiankäyttöä täytyy vähentää.

Ilmasto- ja energiaohjelma laaditaan Päijät-Hämeen liiton koordinoimana yhteistyössä kuntien ympäristövastaavien ja teknisten johtajien kanssa. Ohjelman valmistelussa osallistetaan myös yrityksiä ja maakuntalaisia.

Ilmasto- ja energiaohjelman avulla toteutetaan maakuntasuunnitelman linjauksia energiankulutuksen vähentämisestä, uusiutuvien luonnonvarojen käytön lisäämisestä ja ympäristöosaamisen kehittämisestä. Ohjelmassa määritellään konkreettisia maakunnallisia ja kuntakohtaisia keinoja Päijät-Hämeen päästötavoitteen saavuttamiseksi.

Päijät-Hämeeseen laaditaan parhaillaan uutta maakunta-kaavaa. Ilmasto- ja energiaohjelman laadinta liittyy kiinteästi maakunta-kaavoitukseen, joka on tärkeä työkalu maakunnan ilmastotavoitteiden edistämiseksi.

Päijät-Hämeen energiatase 2008

Primäärienergiälähteet

Päijät-Hämeen energiatase 2008

Asukasluku 200 847
Pinta-ala 6 256 km²

Energiälähteiden käyttö 10,8 TWh

Loppukulutus

- * kotitaloudet 26 %
- * teollisuus 32 %
- * palvelut 14 %
- * maatalous 3 %
- * työkoneet 2 %
- * tieliikenne 24 %

Tieliikenteen polttoaineet 1,9 TWh

Energiamuodot

Häviöt 2,7 TWh

- * sähkönsiirtohäviöt 0,1 TWh
- * lämmönsiirtohäviöt 0,1 TWh
- * oman tuotannon häviöt 1,2 TWh
- * tuontisähköhäviöt 1,3 TWh

Lämpö 3,7 TWh

- * kaukolämpö 1,3 TWh
- * erillislämmitys 0,7 TWh
- * teollisuus 1,6 TWh
- * maatalous 0,1 TWh

Sähkö 2,2 TWh

- * lämmitys sähköä 0,4 TWh
- * omaa tuotantoa 0,7 TWh

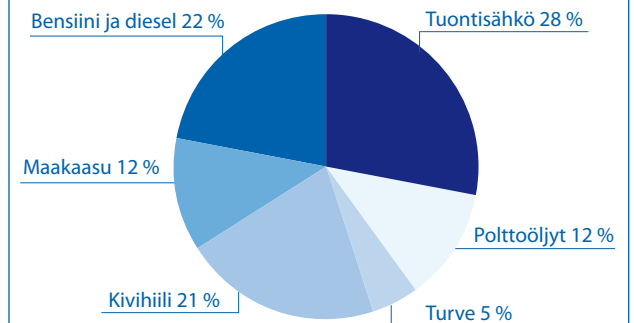
Työkoneet 0,2 TWh

Lähde: Ekokumppanit Oy

Päijät-Hämeessä kulutettiin vuonna 2008 energiaa noin 10,8 TWh. Tästä teollisuus käytti noin kolmanneksen. Kotitaloudet ja tieliikenne kulutti kumpikin noin neljänneksen. Loput energiasta kului palveluihin, maatalouteen ja työkoneiden käyttöön. Päijät-Hämeessä kulutetusta sähköstä hieman yli kaksi kolmasosaa tuotettiin maakunnan ulkopuolella.

Keskimääräisen päijät-hämäläisen energiankäytöstä syntyvät hiilidioksidipäästöt olivat 11,2 tonnia vuonna 2008. Energiaperusteisista päästöistä puolet aiheutui fossiilisten polttoaineiden käytöstä sähkön- ja lämmöntuotannossa. 22 prosenttia syntyi tieliikenteestä ja 28 prosenttia tuontisähköstä. Päästölaskelmissa on käytetty niin kutsuttua vakio-päästökertoimta. Tästä syystä esimerkiksi bioenergiat ei ole asetettu päästöjä.

Päijät-Hämeen energian käytöstä syntyvät päästöt 2008 (Yhteensä 2,26 milj. t CO₂)

Lähde: Laskettu energiataseesta käyttämällä eri polttoaineiden päästökertoimia.